

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๐
วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๙ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. พลเอก ธีรเดช มีเพียร	ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๒. พลเรือเอก กำธร พุ่มหิรัญ	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๓. นายพิเชต สุนทรพิพิธ	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม
๔. พลเรือเอก จักรชัย ภูเจริญยศ	เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๕. นายรักษเกชา แฉฉฉาย	รองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๖. พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล	โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๗. พลอากาศเอก อานนท์ จารยะพันธุ์	รองโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๘. พลโท ชาญชัย ภูทอง	รองโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๙. พลเอก คณิต สาพิทักษ์	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๑๐. พลเรือเอก สุรศักดิ์ หุ่นเรืองรมย์	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๑๑. นายเชียรชัย ณ นคร	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๑๒. พลเรือเอก ชุมพล วงศ์เวคิน	กรรมการวิสามัญ
๑๓. พลอากาศเอก สฤกษ์พงษ์ โกมุทานนท์	กรรมการวิสามัญ
๑๔. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	กรรมการวิสามัญ
๑๕. นายอรรถสิทธิ์ กันมล	กรรมการวิสามัญ
๑๖. นายชวลิต ชูขจร	กรรมการวิสามัญ
๑๗. นางฐะปาณีย์ อาจารย์วงศ์	กรรมการวิสามัญ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายโกศล เพ็ชรสุวรรณ	(ลาการประชุม)
๒. พลเอก เลิศฤทธิ์ เวชสุวรรณ	(ลาการประชุม)

ผู้ช่วยเลขานุการแต่งตั้งตามข้อบังคับการประชุมฯ คือ

นางสาวสุนิษา ลอยฟ้า	นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๑

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมพลเอก ธีรเดช มีเพียร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประธานคณะกรรมการ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุม สรุปได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

- สรุปผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณาวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. เรียงลำดับมาตราครบ ๖๓ มาตราแล้ว โดยไม่มีกรรมการพิจารณาสงวนความเห็น และมีผลการพิจารณา ดังนี้

- รอกการพิจารณา : คำปรารภ
- มีการแก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๙ มาตรา คือ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๖ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๙
- มีข้อสังเกต : มาตรา ๒๑
- มีผู้แปรญัตติ จำนวน ๑๐ คน : เชิญชี้แจงแล้ว ๔ คน
 - ผู้แปรญัตติพอใจ จำนวน ๒ คน
 - ผู้แปรญัตติขอสงวน จำนวน ๒ คน : มาตรา ๑๓ และมาตรา ๓๙

(รายละเอียดตามตารางสรุปผลการพิจารณาและร่างพระราชบัญญัติซึ่งปรับปรุงแก้ไขตามมติที่ประชุมแล้ว)

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

๒.๑ บันทึกการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐ โดยมีการแก้ไขหน้า ๑๐ บรรทัดที่ ๑๗ แก้ไขเป็น “...เหมือนกรุงเทพมหานครที่จะมีกองทุนบำเหน็จบำนาญ...”

๒.๒ บันทึกการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ โดยมีการแก้ไขดังนี้

- หน้า ๗ บรรทัดที่ ๒๒ แก้ไขเป็น “...เป็นการสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมที่ใช้เฉพาะศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระ รวมถึงคณะรัฐมนตรี สมาชิกแทนราษฎร และวุฒิสภา จึงไม่สามารถใช้กับองค์กรอื่นได้”

- หน้า ๗ บรรทัดที่ ๒๖ เพิ่มข้อความ “มติที่ประชุม : คณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม และได้ชี้แจงต่อผู้แปรญัตติแล้ว ซึ่งผู้แปรญัตติพอใจ”

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่เสนอเพื่อพิจารณา

๓.๑ พิจารณาคำแปรญัตติของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

๑) นายธนิต เศรษฐบุตร (คำแปรที่ ๑) ขอแปรญัตติ ดังนี้

- มาตรา ๕๖ “ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดามีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระหรือพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ หรือพ้นสภัตตำแหน่งตามมาตรา ๑๘”

- มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ เสนอตัดออกทั้งมาตรา

๒) นายกล้าณรงค์ จันทิก (คำแปรที่ ๔) ขอแปรญัตติ ดังนี้

- มาตรา ๕๖ “ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาศักดิ์คุณสมบัตินั้น และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระหรือพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ หรือพ้นสภคตตำแหน่งตามมาตรา ๑๘”

- มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ เสนอตัดออกทั้งมาตรา

๓) นายยุทธนา ทัพเจริญ (คำแปรที่ ๑๐) ขอแปรญัตติ ดังนี้

- มาตรา ๕๖ “ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาศักดิ์คุณสมบัตินั้น และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระหรือพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ หรือพ้นสภคตตำแหน่งตามมาตรา ๑๘”

- มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ เสนอตัดออกทั้งมาตรา

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ชี้แจงคำแปรญัตติ สรุปลงได้ดังนี้

๑. เพื่อให้ความเป็นธรรมกับผู้ดำรงตำแหน่ง จึงเสนอคำแปรญัตติขบเฉพาะกาล เพื่อใช้ในช่วงการเปลี่ยนผ่าน โดยมีความมุ่งหมายให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระหรือพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗๓ ได้กำหนดให้การดำรงตำแหน่งต่อไปเพียงใดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๒. เมื่อคุณสมบัติของผู้ตรวจการแผ่นดินได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว แม้ว่าจะไม่เห็นด้วยก็ต้องให้เป็นไปตามนั้น ซึ่งคำแปรญัตตินี้มิได้ยกเลิกคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแต่ประการใด และมีได้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาการดำรงตำแหน่งด้วย กล่าวคือ ให้อยู่ต่อไปจนครบวาระตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่เข้าดำรงตำแหน่ง

นายกล้าณรงค์ จันทิก สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ชี้แจงคำแปรญัตติ สรุปลงได้ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ตรวจการแผ่นดินไว้สูงชันมาจากรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ ในขณะที่หน้าที่และอำนาจไม่ได้เพิ่มขึ้น โดยอย่างน้อยได้ถูกตัดหน้าที่และอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเมื่อพิจารณาคุณสมบัติผู้ตรวจการแผ่นดิน ๒ ท่าน ขณะนี้เห็นว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติซึ่งต้องพ้นจากตำแหน่ง ดังนั้น การตัดสิทธิผู้ดำรงตำแหน่งเป็นการกระทบสิทธิที่ได้รับมาโดยชอบตามรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ ซึ่งไม่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการตัดสิทธิเช่นนั้น ทั้งนี้ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗๓

ได้กำหนดให้การดำรงตำแหน่งต่อไปเพียงใดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ประกอบกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ... ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบแล้วได้บัญญัติให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งและกรรมการการเลือกตั้งซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แม้ว่าจะมีกรรมการการเลือกตั้งที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามก็ตาม เพราะฉะนั้น การจะบัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินยังอยู่ในตำแหน่งต่อไปก็ย่อมทำได้

นายยุทธนา ทัพเจริญ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ชี้แจงคำแปรญัตติสรุปได้ดังนี้

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗๓ ได้กำหนดให้การดำรงตำแหน่งต่อไปเพียงใดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จึงได้เสนอคำแปรญัตติโดยมีเหตุผลในทำนองเดียวกันกับนายก้านรงค์ จันทิก สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายเกียรติชัย ณ นคร กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา ได้แสดงความคิดเห็นสรุปได้ดังนี้

๑. หากกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินที่ไม่มีคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญยังอยู่ในตำแหน่งต่อไปนั้น หากมีผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้ตรวจการแผ่นดินขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม คณะกรรมการสรรหาที่ต้องวินิจฉัยการพ้นจากตำแหน่งตามนัยของร่างมาตรา ๑๙ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๒. บทเฉพาะกาลควรเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับเป็นการชั่วคราว ดังนั้น จึงไม่ควรบัญญัติให้ผู้ไม่มีคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปอย่างถาวรจนครบวาระ

๓. คุณสมบัติผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๖๐ กับรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ ไม่แตกต่างกันนัก แต่มีความเข้มข้นขึ้นในการขยายความของคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ โดยได้เพิ่มเติมเกี่ยวกับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งอธิบดีหรือเทียบเท่า และระยะเวลาของประสบการณ์ในการดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะ

นายก้านรงค์ จันทิก สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ชี้แจงคำแปรญัตติสรุปได้ดังนี้

บทเฉพาะกาลเป็นการยกเว้นบทบัญญัติหลัก ดังนั้น เมื่อกำหนดบทเฉพาะกาลให้ผู้ดำรงตำแหน่งยังอยู่ในตำแหน่งต่อไปแล้ว คณะกรรมการสรรหาจะไม่สามารถวินิจฉัยการพ้นจากตำแหน่งเพราะการขาดคุณสมบัติได้อีก

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติไม่เห็นด้วยกับผู้แปรญัตติซึ่งผู้แปรญัตติทั้ง ๓ คนขอสงวนคำแปรญัตติทุกมาตรา เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

๔) นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ (คำแปรที่ ๗) ขอแปรญัตติ ดังนี้

- มาตรา ๕๖ “ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ **บรรพตที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ** ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ**ตามที่กำหนดใน**

หรือพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ หรือพ้นสภคตำแหน่งตามมาตรา ๑๘

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไป
ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้”

- มาตรา ๕๗ “ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่ไม่มีผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่งตั้งและส่งชื่อ
ผู้แทนให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อประกอบเป็นคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑

..... ฯลฯ.....

ภายในสิบห้าวันนับแต่วันพ้นสภคระยะเวลาดังกล่าว
ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคำวินิจฉัยว่าประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน
ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับผู้ใดสมควรสมมติ
หรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญหรือไม่

ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัยว่าประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน
หรือผู้ตรวจการแผ่นดินผู้ใดสมควรสมมติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ให้ประธาน
ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินผู้นั้นพ้นสภคตำแหน่งตั้งแต่วันถัดจากวันที่คณะกรรมการ
สรรหามีคำวินิจฉัย และเมื่อประโยชน์ในกรณีรับเข้าแทนสภคตามมาตรา ๓๑ ให้ถือว่าพรพ้นสภค
ตำแหน่งดังกล่าว เป็นพรพ้นสภคตำแหน่งด้วยเหตุสุดวิสัย

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด”

- มาตรา ๕๘ “ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการสรรหาผู้
สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินตามจำนวนที่ยังว่างอยู่ ภายในสามสิบเก้าวัน
นับแต่วันที่มามีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๕๗ พ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นสภคตำแหน่งตามมาตรา ๕๗
วรรคสี่ หรือในกรณีที่ไม่มีประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน เมื่อวุฒิสภาให้ควมเห็นชอบบุคคลซึ่งได้รับ
พรสรรหาแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้รับควมเห็นชอบสภควุฒิสภาและผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งตาม
มาตรา ๕๖ ประชุมร่วมกันเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน
และแจ้งให้ประธานวุฒิสภาทราบเพื่อต้งนินทรต่อไป”

- มาตรา ๕๙ “ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่ง
อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้ามตามพรราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าประสงค์จะดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงวน
ผู้ตรวจการแผ่นดินต่อไป ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินทำสัญญาส่งขึ้นโดยให้มีระยะเวลาพรส่ง
ไม่เกินวาระที่จะต้องพ้นสภคตำแหน่งตามพรราชบัญญัติสำนักงวนผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒
ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไป ทั้งนี้ ตามสัญญาจ้างที่ทำไว้ต่อกัน

ในกรณีที่มิใช่ปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการ
สำนักงวนผู้ตรวจการแผ่นดินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตมมติของผู้ตรวจการแผ่นดินในอันที่

ละวินิสสัย ในทรวินิสสัยให้ผู้ตรวจคนแผ่นดินพิศรณวตมแนวทงของคณะกรรมทรวสสรท
ที่วินิสสัยไว้ตมมตตรา ๕๗”

นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ชี้แจงคำแปรญัติ
สรุปได้ดังนี้

- ๑. การตรากฎหมายไม่ควรรอนสิทธิบุคคล แม้กฎหมายจะให้อำนาจให้รอนสิทธิได้ แต่ต้องคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงด้วย จึงได้เสนอคำแปรญัติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๕๖
- ๒. เสนอคำแปรญัติเพิ่มความเป็นวรรคสองของร่างมาตรา ๕๖ เพื่อรองรับ ผู้ตรวจการแผ่นดินที่ยังอยู่ในตำแหน่งต่อไป โดยให้ถือว่าเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตรา ๘ (๑) ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดข้อก้งวลเกี่ยวกับคุณสมบัติของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน
- ๓. การเสนอคำแปรญัติของร่างมาตรา ๕๗ และร่างมาตรา ๕๘ เป็นหลักการทั่วไปของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งเสนอแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบแล้ว
- ๔. เมื่อมีความมุ่งหมายไม่ให้มีการรอนสิทธิกรรมการแล้ว จึงต้องไม่รอนสิทธิ เลขาธิการด้วย จึงได้เสนอคำแปรญัติของร่างมาตรา ๕๙ ด้วย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมติไม่เห็นด้วยกับผู้แปรญัติ
ซึ่งผู้แปรญัติของสงวนคำแปรญัติทุกมาตรา เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

๕) นายธานี อ่อนละเอียด (คำแปรที่ ๘) ขอแปรญัติ ดังนี้

- มาตรา ๕๖ “ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรง
ตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ **บรรดทที่มีคุณสมบัติและไม่มี
ลักษณะต้องห้ามตมรัฐธรรมนูญ** ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนด
ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ **หรือพ้นสทตตำแหน่ง
ตมมตตรา ๑๘**

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งยังคงอยู่ในตำแหน่ง
ต่อไปตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้”

- มาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ เสนอตัดออกทั้งมาตรา

- มาตรา ๕๙ ให้เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่ง
อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ**และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้ามตมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้** ถ้าประสงค์จะต้งตำแหน่งเลขาธิการสภันตท
ผู้ตรวจคนแผ่นดินต่อไป ให้ประธานผู้ตรวจคนแผ่นดินทำสัญญาจ้างขึ้นโดยให้มีระยะเวลาต้ง
ไม่เกินวาระที่ต้งพ้นสทตตำแหน่งตมพระราชบัญญัติสภันตทผู้ตรวจคนแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒
ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไป ทั้งนี้ ตามสัญญาจ้างที่ทำไว้ต่อกัน

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการ
สภันตทผู้ตรวจคนแผ่นดินตมวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตมมติของผู้ตรวจคนแผ่นดินในอันที่
ละวินิสสัย ในทรวินิสสัยให้ผู้ตรวจคนแผ่นดินพิศรณวตมแนวทงของคณะกรรมทรวสสรทที่
วินิสสัยไว้ตมมตตรา ๕๗”

นายธานี อ่อนละเอียด สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ชี้แจงคำแปรญัตติ
สรุปได้ดังนี้

ด้วยหลักการคือผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับนั้น เข้าสู่ตำแหน่งโดยกระบวนการสรรหาที่ชอบด้วย
กฎหมาย และมีได้มีความผิดใด ๆ ควรมีโอกาสได้อยู่ในตำแหน่งต่อไปตามวาระ โดยขอสงวนคำแปรญัตติ
ไว้เสนอเหตุผลต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมิมติไม่เห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ
ซึ่งผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติทุกมาตรา เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

๖) นายสมชาย แสวงการ (คำแปรที่ ๕) ขอแปรญัตติ ดังนี้

- มาตรา ๑๒ “ในการสรรหา ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย และให้กรรมการ
สรรหาแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย”

นายสมชาย แสวงการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ชี้แจงคำแปรญัตติ
สรุปได้ดังนี้

เมื่อกรรมการสรรหาได้สรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการ
แผ่นดินแล้ว ควรบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย จึงได้เสนอคำแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมซึ่งเป็นหลักการ
เดียวกันกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.
ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบแล้ว

มติที่ประชุม : คณะกรรมการการวิสามัญมีการแก้ไขเพิ่มเติมแล้ว
ซึ่งผู้แปรญัตติพอใจ

- มาตรา ๒๔ (๒) “(๒) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับ
การแจ้ง การร้องเรียน การแสวงหาข้อเท็จจริง และการพิจารณา การรับหรือไม่รับหรือการยุติเรื่อง
และการแจ้งผลให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบ รวมทั้งระเบียบเกี่ยวกับ
การมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อรายงานต่อผู้ตรวจการ
แผ่นดิน”

นายสมชาย แสวงการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ชี้แจงคำแปรญัตติ
สรุปได้ดังนี้

เนื่องด้วยที่ผ่านมาผู้ตรวจการแผ่นดินแต่ละคณะมีแนวปฏิบัติที่แตกต่างกัน
ส่งผลให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่แตกต่างกัน โดยมีกรณีที่ได้รับเรื่องร้องเรียนแล้วส่งต่อให้หน่วยงานอื่น
เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งหน่วยงานอาจไม่มีการดำเนินการแก้ไขเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้เกิด
แนวปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกันเกี่ยวกับการรับหรือไม่รับหรือการยุติเรื่องและการแจ้งผล
การดำเนินการ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล กรรมการการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม สรุปได้ดังนี้
มาตรา ๒๔ (๒) ได้กำหนดให้ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
เกี่ยวกับเรื่องการแจ้ง การร้องเรียน การแสวงหาข้อเท็จจริง และการพิจารณา กล่าวคือ เป็นระเบียบ
ที่กำหนดตั้งแต่การเริ่มเรื่องและผู้ตรวจการแผ่นดินจะพิจารณา ในระหว่างการพิจารณาอันได้แก่

การแสวงหาข้อเท็จจริง วิธีการพิจารณา และผลการพิจารณา จึงเป็นการออกกระเปียบหลักเกณฑ์ที่ครอบคลุมทั้งกระบวนการแล้ว อีกทั้ง ยังเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๓๘ ที่กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการดำเนินการตามมาตรา ๓๒ (การร้องเรียน) และมาตรา ๓๖ (การดำเนินการกรณีเรื่องอยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว) หรือการไม่รับพิจารณาหรือยุติเรื่องตามมาตรา ๓๗ ให้ผู้ร้องเรียนหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบ โดยในกรณีที่ไม่รับไว้พิจารณาหรือให้ยุติเรื่องให้ระบุเหตุผลให้ผู้ร้องเรียนทราบด้วย จึงสรุปได้ว่าร่างมาตรา ๒๔ (๒) ครอบคลุมกรณีตามคำแปรญัตติแล้ว

นายรักษเกชา แฉฉฉาย รองเลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

“การรับหรือไม่รับหรือการยุติเรื่องและการแจ้งผล ให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบ” นั้นได้มีบัญญัติไว้ในกฎหมายปัจจุบันพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนและได้ปฏิบัติเป็นปกติ โดยร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ก็ได้นำมาบัญญัติไว้อย่างครอบคลุมแล้ว

มติที่ประชุม : คณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม และได้ชี้แจงต่อผู้แปรญัตติแล้ว ซึ่งผู้แปรญัตติพอใจ

- มาตรา ๓๙ “มาตรา ๓๙ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วยและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน คนใดคนหนึ่ง หรือผู้แทน สอง ที่มติมอบหมาย มาแถลงรายงานประจำปีต่อรัฐสภาด้วยก็ได้”

นายสมชาย แสวงการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ชี้แจงคำแปรญัตติสรุปได้ดังนี้

เป็นหลักการตามกฎหมายปัจจุบันซึ่งเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดีอยู่แล้ว และได้รับความร่วมมือจากผู้ตรวจการแผ่นดินในการมาแถลงด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ แต่ในร่างมาตรา ๓๙ ได้ใช้ถ้อยคำว่าผู้ตรวจการแผ่นดินอาจไม่มาแถลงต่อรัฐสภาก็ได้ กล่าวคือ สามารถส่งเพียงเอกสารรายงานประจำปีต่อรัฐสภาโดยไม่มาแถลงต่อรัฐสภาซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยก็ได้ ซึ่งเห็นว่าการเสนอรายงานประจำปีมีเพียงปีละหนึ่งครั้ง ดังนั้น ผู้ตรวจการแผ่นดินควรต้องมาแถลงต่อรัฐสภาด้วยตนเอง ทั้งนี้ เพื่อการสื่อสาร การซักถาม และการรับข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากรัฐสภา จึงเสนอคำแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมให้เป็นไปตามหลักการของกฎหมายปัจจุบัน

นายธนาวุฒิ สังข์ทอง กรรมการการวิสามัญ ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม สรุปได้ดังนี้
เนื่องด้วยกฎหมายปัจจุบันกำหนดบังคับให้ต้องมาแถลงต่อรัฐสภาทุกกรณี ซึ่งบางครั้งอาจมีกรณีที่ไม่มีความจำเป็นต้องมาแถลงก็จะทำให้ถูกบังคับโดยกฎหมายให้ต้องมาแถลงในทุกกรณี แต่อย่างไรก็ดี ที่ผ่านมามีผู้ตรวจการแผ่นดินและเลขาธิการได้มาแถลงต่อรัฐสภาโดยตลอดอยู่แล้ว จึงปรับปรุงบทบัญญัติให้อ่อนตัวลง โดยอย่างน้อยเนื้อหาารายงานประจำปีต้องประกอบด้วยเรื่องที่กำหนดไว้แล้ว และผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้แทนอาจมาแถลงต่อรัฐสภาด้วยก็ได้ ซึ่งสามารถใช้

มาตรา ๕๖ ประชุมร่วมกันเพื่อเลือกตนเองให้คนหนึ่งเป็นประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน และแจ้งให้ประธานวุฒิสภาทราบเพื่อค้ำเนินการต่อไป”

นายสมชาย แสวงการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ชี้แจงคำแปรญัตติสรุปได้ดังนี้

๑. มาตรา ๕๖ ถ้อยคำตามคำแปรญัตติมีความคลาดเคลื่อน ซึ่งเจตนารมณ์ที่แท้จริงในการแปรญัตติร่างมาตรา ๕๖ คือ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ เว้นแต่พ้นจากตำแหน่งเพราะขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๘ (๑) (๒) ทั้งนี้ อาศัยหลักการตามมาตรา ๒๗๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้การดำรงตำแหน่งต่อไปเพียงใดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับโดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติสามารถพิจารณาให้เป็นไปตามหน้าที่และอำนาจที่แตกต่างกันได้ ในแต่ละองค์กร ซึ่งเห็นว่าบทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มีความไม่เป็นธรรมกับผู้ตรวจการแผ่นดินที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจาก

๑) หน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินลดลง แต่กำหนดคุณสมบัติสูงขึ้น โดยยกตัวอย่างข้าราชการทหารที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี ในระยะเวลาย้อนหลังไป ๖๐ ปี มีเพียง ๑๑ คน ซึ่งเสียชีวิตแล้วทั้งหมด และเห็นว่านับจากนี้ไปจะหาข้าราชการทหารที่มีคุณสมบัติดังกล่าวไม่ได้

๒) เมื่อพิจารณาผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินปัจจุบันทั้ง ๒ ท่านแล้ว การใช้แนวทางการ Re - set นั้นมีความไม่เป็นธรรม

จึงเสนอคำแปรญัตติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ ซึ่งยังเหลือระยะเวลาอีกไม่มากนัก เว้นแต่พ้นจากตำแหน่งเพราะขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๘ (๑) (๒)

๒. มาตรา ๕๗ การเสนอแก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่ง เนื่องจากข้อเท็จจริงว่าระยะเวลา ๑๕ วันไม่เพียงพอต่อการแต่งตั้งและส่งชื่อผู้แทนเพื่อประกอบเป็นคณะกรรมการสรรหา ซึ่งเห็นว่าควรเพิ่มระยะเวลาเป็น ๓๐ วัน แต่เนื่องด้วยร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ได้แก้ไขเพิ่มเติมเป็น ๒๐ วัน จึงได้เสนอคำแปรญัตติให้สอดคล้องกับร่างกฎหมายดังกล่าว นอกจากนี้ได้เสนอตัดวรรคสามวรรคสี่ และวรรคห้า เนื่องจากมีความเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๕๖

๓. มาตรา ๕๘ การเสนอแก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่ง เพื่อเพิ่มระยะเวลาการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินตามจำนวนที่ยังว่างอยู่เสนอคำแปรญัตติ เป็น ๙๐ วัน นอกจากนี้ได้เสนอตัดวรรคสอง เนื่องจากมีความเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๕๖

มติที่ประชุม : คณะกรรมาธิการวิสามัญมีมติไม่เห็นด้วยกับผู้แปรญัตติซึ่งผู้แปรญัตติขอสงวน

นายอรรถสิทธิ์ กัณมล กรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม สรุปลงได้ดังนี้
การฝ่าฝืนร่างมาตรา ๒๕ (๒) มีบัญญัติเป็นความผิดในประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา ๑๓๘ แล้ว

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมคำปรารภ ดังนี้

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิหรือ
เสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ ~~และ~~มาตรา ๓๔
และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถดำเนินการได้
อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

- กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติให้มีการประชุมครั้งต่อไป ในวันจันทร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม
๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา

เมื่อได้เวลาพอสมควรแล้ว พลเอก ธีรเดช มีเพียร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวขอบคุณกรรมการ และผู้เข้าร่วมประชุม และกล่าวปิดการประชุม

เลิกการประชุมเวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา

นางสาวสุนิษา ลอยฟ้า
นิติกรชำนาญการ
กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๑
ผู้จัดบันทึกการประชุม

.....Sinn.....ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานฯ ตรวจสอบ
(นายวันนพ ศรีประภาภรณ์)
มตรีรับรองบันทึกการประชุม
ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๐
วันที่ ๒๐/ก.ค./๒๕๖๐
.....Uthairat.....ผอ.สำนักกรรมการวิสามัญ ๑ ทราบ
(นายกิตติ เจริญยงค์)